

22249585

DET KONGELIGE
FISKERIDEPARTEMENTET

02. SEP. 2003

Saksnr. 01159-24
Arkivnr.

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Deres ref

Vår ref
2003/491 008

Dato
02 AUG. 2003

VEDRØRENDE HØRING AV NY FORSKRIFT OM PREFERENSIELLE OPPRINNELSESREGLER INNTATT I NORGES FRIHANDELSAVTALER

Fiskeridepartementet viser til høringsbrev av 23. april 2003 vedrørende nevnte forskrift.

Det er gjennom flere kontrollaksjoner mot fiskerinæringen illustrert behov for å gjøre brukerne kjent med de regler som gjelder.

Departementet legger således til grunn at det totale informasjonsbehovet er stort. I hvilken grad det skal tilstrebes å imøtekomme dette fullt ut og i hvilken form informasjonen skal gis, blir en avveining hvor flere hensyn gjør seg gjeldende. Gjenstand for informasjon bør i første rekke være selve avtaletekstene som er mange og som i seg selv kan være vanskelig å holde oversikt over. Dernest er det behov for å klargjøre innholdet i de rettsregler som tekstene er opphav til. Endelig er det behov for oversikt over de ulovfestede reglene som har vokst frem gjennom praksis.

Departementet registrerer at det forelagte utkastet ikke har som ambisjon å dekke dette informasjonsbehovet i sin helhet. Høringsbrevets uttalelse om at forskriften vil gi den nødvendige oversikten for brukerne, synes derfor å gå for langt. En annen sak er hva som er praktisk mulig i den form som er valgt.

Dermed gjenstår deler av informasjonsbehovet som må håndteres på annen måte. For fiskerisektoren gjelder, som beskrevet i høringsbrevet, at den også er del av en annen prosess. Departementet antar likevel at en slik forskrift vil være nyttig også for denne næringen. Departementet er således positiv til at det utarbeides slik forskrift som vil

Postadresse
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Kontoradresse
Grubbegata 1
Org nr - 972 417 815

Telefon *
22 24 90 90
Nett:fid.dep.no

Telefaks
22 24 95 85

Saksbehandler
Geir Evensen, 22 24 64 68
postmottak@fid.dep.no

bedre oversikten over de aktuelle regler og lette tilgjengeligheten.

I forlengelsen av det som er sagt om informasjonsbehovet vil departementet også vise til behovet for rettsikkerhet. Høringsnotatet viser til at eksportørens rettsstilling ikke er berørt i samme grad som importørens ved bruk av en frihandelsavtale og at legalitetsprinsippet ikke tilsier gjennomføring av reglene knyttet til eksportørens bruk av frihandelssystemet ved lov/forskrift. Departementet er noe usikker på i hvilket omfang dette skal forstås, men vil bemerke at selv om selve tollpreferansene må anses som en rett for importøren og ikke eksportøren, vil en frihandelsavtale gi mange konsekvenser som får direkte virkning for eksportøren. Brudd på avtalens opprinnelsesregler vil eksempelvis kunne medføre etterfølgende kontroll i eksportørens virksomhet. Slike inngrep fra tollmyndighetenes side må naturlig nok ha hjemmel. Departementet antar uten videre at det er enighet om dette.

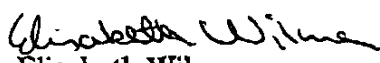
En annen side ved rettsikkerheten er saksbehandlingen. I høringsnotatet antas det at kontrollvirksomheten som eksportlandet foretar ikke er et enkeltvedtak, men at man i praksis likevel behandler verifikasjonssaker i tråd med forvaltningslovens saksbehandlingsregler og at dette har gode grunner for seg. Departementet stiller spørsmålsteget ved om dette ikke burde vært forskriftsfestet slik som for import. Ved etterfølgende kontroll av eksporterte varer, vil tollmyndighetene utøve offentlig myndighet. Resultatet, selv om det skal oversendes importlandets myndigheter og der blir avgjørende for hvorvidt manglende toll skal innkreves, vil likevel ha virkninger for eksportøren. Det er denne som til slutt vil måtte møte et regresskrav, selv om dette formelt er et etterfølgende oppgjør mellom eksportør og importør. Vedtaket vil også kunne ha konsekvenser for eksportørens eventuelle godkjennelse som eksportør. Eksportøren vil også kunne straffes på grunnlag av funnene i en slik kontroll, jf tolloven § 64 tredje ledd. En slik konsekvens av en kontroll må naturlig anses å gjelde eksportørens rettigheter og plikter, jf forvaltningsloven § 2. Kriteriene for enkeltvedtak synes etter departementets oppfatning å være oppfylt. I den grad det foreligger tvil har det også mest for seg å legge til grunn at det foreligger et enkeltvedtak, fordi dette sikrer den mest betryggende saksbehandling. I denne sammenheng må det også tas hensyn til at dette er svært alvorlige saker for den det gjelder og i verste fall kan medføre likvidasjon av virksomheten.

Det vises for øvrig til Høyesteretts Kjæremålsutvalgs kjennelse av 17. februar 2003 som gjaldt en eksportørs rettigheter i slike saker. Utvalget var ikke enig i statens syn om at eksportører mangler rettslig interesse i henhold til tvangsfullbyrdelsesloven og dermed mangler rett til å begjære midlertidig forføyning mht tollmyndighetenes kontrollvedtak. Hensynet til at eksportører ikke skal være uten mulighet til å ivareta sine interesser, tilsa at det måtte være adgang til å fremme sak om midlertidig forføyning selv om vedtaket allerede var oversendt EU.

Av spesifikke kommentarer til selve forskriften vil departementet begrense seg til å peke på § 1-2 (i innholdsfortegnelsen og i selve forskriften står det § 2-1), og § 2-30. I §

1-2 vil departementet anbefale at definisjonene sorteres alfabetisk. Dette gjør det enklere å lese. I § 2-30 registrer departementet at oppbevaringsplikten er foreslått å være 10 år. Dette er en dramatisk økning fra dagens regel og strider mot for eksempel protokoll 4 til EØS-avtalen artikkel 28 som gir anvisning på 3 år. Det antas at næringslivets representanter best vil ivareta dette punktet. Departementet vil begrense seg til å bemerke at det må vises varsomhet med å påføre næringslivet ytterligere tyngende plikter. Dersom de fordeler som søkes oppnådd har slike konsekvenser, er det nærliggende at hensynet til næringen medfører at plikten ikke innføres.

Med hilsen

Elisabeth Wilmann
kst. avdelingsdirektør

Geir Evensen
seniorrådgiver